

Příloha: Ústava Spojených států USA

zdroj: TINDAL, George; SHI, David. *Dějiny Spojených států amerických*. Praha : Lidové noviny, 2008. s. 798-810.

ÚSTAVA SPOJENÝCH STATŮ AMERICKÝCH

My, lid Spojených států, abychom vytvořili dokonalejší jednotu, nastolili spravedlnost, upevnili domácí klid a zabezpečili obranu země, podporovali růst všeobecného blahobytu a zabezpečili dobrodiní svobody sobě i svému potomstvu, dáváme si tuto Ústavu Spojených států amerických.

ČLÁNEK I.

Oddíl 1. Veškerá zákonodárná moc uvedená v ústavě náleží Kongresu Spojených států, který se skládá ze Senátu a Sněmovny reprezentantů.

Oddíl 2. Sněmovna reprezentantů je složena ze členů volených vždy na dva roky lidem jednotlivých států; volební právo v každém státě mají ti, kdož volí do početně silnější komory zákonodárného sboru příslušného státu.

Členem Sněmovny reprezentantů může být jen osoba, která dosáhla věku dvaceti pěti let, je sedm let občanem Spojených států a obyvatelem státu, ve kterém bude volena.

Místa ve Sněmovně reprezentantů a přímé daně se rozdělí mezi jednotlivé členské státy Unie podle počtu jejich obyvatel, který se určí tak, že k celkovému počtu všech svobodných osob, včetně těch, které jsou v časově omezeném služebním poměru, a kromě Indiánů, kteří neplatí daně, se připočtou tři pětiny všech ostatních osob. Skutečné sčítání obyvatelstva bude provedeno během tří let od první schůze Kongresu Spojených států a dále bude prováděno každých deset let způsobem, který stanoví zákon. Na třicet tisíc obyvatel nebude více než jeden člen Sněmovny, ale každý stát má nejméně jednoho člena Sněmovny; dokud nebude provedeno sčítání obyvatelstva, stát New Hampshire bude mít tři, Massachusetts osm, Rhode Island a osada Providence jednoho, Connecticut pět, New York šest, Virginie deset, Severní Karolína pět, jižní Karolína pět a Georgie tři členy Sněmovny.

Jestliže se uvolní místa v zastoupení kteréhokoli státu, výkonný orgán tohoto státu vydá příkaz o provedení voleb k obsazení těchto volných míst.

Sněmovna reprezentantů zvolí svého předsedu a ostatní orgány; pouze Sněmovně náleží právo podat návrh na zbavení úřadu.

Oddíl 3. Senát Spojených států se skládá ze dvou senátorů za každý stát, kteří jsou voleni na šest let zákonodárným orgánem příslušného státu; každý senátor má jeden hlas. Na první schůzi po svém zvolení se senátoři rozdělí do tří skupin, pokud možno stejně početných. Křesla senátorů první skupiny se uprázdňují po dvou letech, druhé skupiny po čtyřech a třetí skupiny po šesti letech; tímto způsobem je jedna třetina senátorů volena vždy za dva roky. Jestliže se v důsledku rezignace nebo jiných příčin uprázdňují křesla v období mezi zasedáními zákonodárného orgánu státu, výkonná moc

příslušného státu může učinit prozatímní jmenování, platné do následujícího zasedání zákonodárského orgánu, kterým se uprázdněné křeslo obsadí.

Senátorem může být pouze osoba, která dosáhla věku třiceti let, je devět let občanem Spojených států a obyvatelem státu, v němž bude volena.

Viceprezident Spojených států je předsedou Senátu, nemá však hlasovací právo s výjimkou případu, kdy dojde k rovnosti hlasů.

Senát volí další své orgány a také prozatímního předsedu Senátu pro případ nepřítomnosti viceprezidenta nebo pro případ, kdy tento vykonává úřad prezidenta Spojených států.

Pouze Senát má pravomoc rozhodovat o všech návrzích na zbavení úřadu. Zasedá-li Senát za tímto účelem, senátoři musí složit přísahu nebo slavnostní slib. Je-li souzen prezident Spojených států, jednání řídí předseda Nejvyššího soudu; nikdo nemůže být odsouzen bez souhlasu dvou třetin přítomných senátorů.

Rozsudek v případech návrhu na zbavení úřadu nepřesáhne odvolání z úřadu a zbavení možnosti zaujímat a vykonávat jakoukoli čestnou či placenou funkci ve službách Spojených států; odsouzený však podléhá žalobě, trestnímu řízení, rozsudku a trestu podle práva.

Oddíl 4. Dobu, místo a celý postup voleb do Senátu a Sněmovny reprezentantů stanoví zákonodárství jednotlivých států; Kongres může však taková ustanovení kdykoli změnit zákonem s výjimkou určení míst, kde mají být voleni senátoři.

Kongres se bude scházet nejméně jednou ročně, jeho zasedání započne vždy první pondělí v prosinci, nestanoví-li se zákonem jiný den.

Oddíl 5. Každá komora ověří volbu svých členů jak z hlediska vlastní volby a jejich výsledků, tak i z hlediska jejich volitelnosti; většina členů bude tvořit nezbytné kvorum; dostaví-li se nižší počet, bude však moci odložit schůzi na jiný den a je zmocněna, aby vyžadovala účast členů těmi prostředky, které stanoví každá komora.

Každá komora si může stanovit jednací řád, trestat své členy za chování odporující Tomuto řádu a dvoutřetinovou většinou svého člena vyloučit.

Každá komora pořizuje záznamy o jednání a čas od času je publikuje s vyloučením těch částí, které podle jejího mínění musí zůstat zachovány v tajnosti; na přání jedné třetiny přítomných poslanců jsou hlasy pro a proti členů obou komor uváděny v těchto záznamech, ať se jedná o jakoukoli otázku.

V době zasedání Kongresu žádná z komor nemůže bez souhlasu druhé komory odložit své jednání déle než o tři dny, nemůže rovněž zasedat v jiném místě, než ve kterém zasedají obě komory.

Oddíl 6. Senátoři i členové Sněmovny reprezentantů obdrží za své služby náhrady stanovené zákonem a vyplácené z pokladny Spojených států. Kromě případu velezrady, těžkého trestného činu a porušení veřejného pořádku požívají ve všech případech poslanecké imunity v době jejich přítomnosti na zasedání příslušné komory, jakož i v době jejich příjezdu a návratu ze zasedání; v žádném jiném místě nemohou být podrobeni výslechu týkajícího se jejich projevu nebo diskuse v jedné z komor.

Žádný senátor ani člen Sněmovny reprezentantů nesmí být během období, pro které zvolen, jmenován do jakékoli úřední funkce ve službách Spojených států, byla-li tato funkce zavedena nebo plat za její vykonávání zvýšen během tohoto období. Žádná oba, která vykonává jakýkoli úřad ve službách Spojených států, nemůže být členem žádné z komor, pokud pokračuje ve výkonu svého úřadu.

Oddíl 7. Všechny návrhy zákonů na zvýšení státních příjmů vycházejí ze Sněmovny reprezentantů; Senát může ovšem navrhnout doplňky, podobně jako při jiných návrzích zákonů.

Každý návrh zákona, který byl schválen Sněmovnou reprezentantů a Senátem, musí být předložen, dříve než se stane zákonem, prezidentu Spojených států; prezident jej pak buď podepíše, nebo vrátí s námitkami té komoře, ze které tento návrh vyšel. Tato komora pak zahrne prezidentovy námitky do zápisu o projednávání návrhu zákona uváží je. Usnese-li se však tato komora po tomto uvážení dvoutřetinovou většinou na přijetí zákonné předlohy, je tato předloha spolu s prezidentovými námitkami opět postoupena komoře druhé. Je-li návrh zákona přijat i v této komoře po uvážení prezidentových námitek dvoutřetinovou většinou, stává se zákonem. Ve všech takových případech musí však členové obou komor hlasovat podle jmen a jména hlasujících pro proti musí být pojata do zápisu v každé komoře. Není-li návrh zákona vrácen prezidentem do deseti dnů (neděle nepočítaje) ode dne, kdy mu byl předložen, stává se zákonem i bez jeho podpisu. Nemůže se stát zákonem ovšem v tom případě, jestliže Kongres znemožní jeho vrácení odročením zasedání.

Každé nařízení, usnesení nebo rozhodnutí, které vyžaduje souhlas Senátu a Sněmovny reprezentantů (s výjimkou otázek odročení zasedání), je předloženo prezidentu Spojených států; dříve než se stane účinným, musí být schváleno; v případě, že prezidentem schváleno není, musí být znovu odhlasováno dvoutřetinovými většinami Senátu a Sněmovny reprezentantů v souladu s pravidly a omezeními vztahujícími se na návrhy zákonů.

Oddíl 8. V pravomoci Kongresu je ukládat a vybírat daně, cla, dávky a poplatky, platit dluhy, pečovat o obranu země a všeobecný blahobyt ve Spojených státech; všechna cla, dávky a poplatky musí být na celém území Spojených států stejné;

- vypůjčovat si peníze na účet Spojených států;

- řídít obchod s cizími národy, mezi jednotlivými státy federace a také s indiánskými kmeny;

- stanovit jednotná pravidla o naturalizaci a jednotné konkurzní právo na celém území Spojených států;

- razit peníze, upravovat jejich hodnotu, domácí i zahraniční kurz a jednotně stanovit míry a váhy;

- určovat tresty za padělání měny i státních dluhopisů Spojených států, zřizovat poštovní úřady a poštovní cesty;

- podporovat vědecký pokrok a užitečné znalosti a umění tím, že zajistí spisovatelům a vynálezčům na určitou dobu výhradní právo k jejich dílům a vynálezům;

- zřizovat soudy podřízené Nejvyššímu soudu;

- definovat a trestat pirátství a zločiny spáchané na širém moři a jiná provinění proti mezinárodnímu právu;

- vyhlašovat válku, udílet povolení k zajímání lodí a odvetným opatřením na moři, stanovit předpisy o kořisti a zajetí na zemi i na vodě;

- povolávat a vydržovat vojska; peníze k tomu účelu nesmějí být určeny na dobu delší dvou let;

- zřizovat a udržovat loďstvo;

- vydávat předpisy při řízení a organizaci ozbrojených sil pozemních i námořních; pečovat o svolávání domobrany, která by chránila zákony Unie, potlačovala povstání a odrážela nepřátelské vpády;

pečovat o organizaci, výzbroj a kázeň domobrany a vrchní velení těch sil domobrany, které jsou ve službách celé Unie; jednotlivým státům se ponechává právo jmenování důstojníků a pravomoc vést výcvik domobrany podle předpisů o kázni, stanovených Kongresem;

vykonávat výlučné zákonodárství nad obvodem, nepřesahujícím deset čtverečních mil, étery' se po odstoupení příslušného území jednotlivými státy a jeho převzetím ze strany Kongresu stane sídlem vlády Spojených států; vykonávat stejnou pravomoc nad všemi místy, která by byla zakoupena Spojenými státy se souhlasem zákonodárného orgánu příslušného státu za účelem budování pevností, skladišť, arzenálů, loděnic nebo jiných potřebných zařízení;

vydávat všechny zákony nutné k uskutečňování shora uvedených pravomocí a všech ostatních pravomocí, propůjčených touto ústavou vládě Spojených států, jejím departmentům nebo úředníkům.

Oddíl 9. Až do roku 1808 nebude Kongres oprávněn zakázat přistěhovalectví nebo dovoz osob, který jakýkoli z nyní existujících států uzná za nutné připustit; na podobný dovoz však může být uvaleno clo nebo daň nepřesahující deset dolarů na každou osobu.

Výsady, propůjčené listinou habeas corpus, smějí být zrušeny, jen kdyby to vyžadovala veřejná bezpečnost v případě povstání nebo nepřátelského vpádu.

Nesmí být vydán žádný trestní zákon se zpětnou působností nebo zákon, jehož obsahem by byl soudní rozsudek.

Nesmí být zavedena žádná daň z hlavy nebo jiná přímá daň, leda by byla zavedena v poměru k soupisu nebo sčítání obyvatelstva v souladu s výše uvedenými pokyny.

Na výrobky, vyvezené z kteréhokoli státu, nesmí být uvalena žádná daň ani clo.

Prostřednictvím obchodních nebo finančních předpisů nesmí být přístavy jednoho státu zvýhodňovány před přístavy státu jiného; lodi přijíždějící nebo odjíždějící z některého státu nejsou povinny vplout do přístavu jiného státu, vykládat tam svůj náklad nebo platit clo.

Peníze mohou být vydány ze státní pokladny pouze na základě povolení stanoveného zákonem; čas od času jsou publikovány řádné výkazy a účty příjmů a výdajů státních peněz.

Spojené státy nesmějí propůjčovat žádné šlechtické tituly a žádná osoba, zastávající placenou či čestnou funkci ve službách Spojených států, nesmí bez souhlasu Kongresu přijmout jakýkoli dar, odměnu, úřad nebo titul od kteréhokoli prince, krále či vlády cizího státu.

Oddíl 10. Žádný stát nesmí uzavřít jakoukoli mezistátní smlouvu, nesmí vstoupit do aliance či konfederace; udělovat povolení k zajímání lodí; razit peníze; vydávat bankovky; platit dluhy ničím jiným než zlatem nebo stříbrem; přijmout zákon, jehož obsahem by byl soudní rozsudek, zákon se zpětnou platností nebo zákon porušující závazky smluv a udělovat jakékoli šlechtické tituly.

Žádný stát nesmí bez souhlasu Kongresu uvalit jakákoli cla na dovážené a vyvážené zboží s výjimkou případů, kdy by to bylo krajně nutné z hlediska realizace zákonů státu o inspekci; čistý důchod ze všech na dovoz či vývoz výrobků státem uvalených cel a daní bude postoupen k užívání pokladně Spojených států; všechny zákony tohoto druhu pak podléhají revizi a kontrole Kongresu.

Žádný stát nesmí bez souhlasu Kongresu uvalit jakékoli clo z tonáže, zřizovat vojsko či válečné loďstvo v době míru, uzavírat smlouvy nebo vstupovat do války, leda že by byl již napaden nebo se nacházel v nebezpečné situaci, která nepřipouští zdržení.

ČLÁNEK II.

Oddíl 1. Výkonná moc přísluší prezidentu Spojených států amerických. Jeho funkční období trvá čtyři roky. Prezident je volen spolu se svým viceprezidentem, voleným na tutéž dobu, následujícím způsobem:

Každý jednotlivý stát určí - způsobem stanoveným jeho vlastním zákonodárstvím - počet volitelů, rovnající se celkovému počtu senátorů a členů Sněmovny reprezentantů, které tento stát vysílá do Kongresu; volitelem nesmí být však senátor, člen Sněmovny reprezentantů ani osoba, která zastává nějaký čestný nebo placený úřad ve správě Spojených států.

Volitelé se shromáždí ve svých státech a pomocí hlasovacích lístků volí dvě osoby, z nichž alespoň jedna není obyvatelem stejného státu jako oni. Poté sestaví seznam všech osob, pro které byly odevzdány hlasy, a zjistí počet hlasů pro každou z nich; dále volitelé tento seznam ověří, podepíší a zapečetěný zašlou do sídla vlády Spojených států, adresovaný předsedovi Senátu. Předseda Senátu v přítomnosti Senátu a Sněmovny reprezentantů otevře všechny seznamy a hlasy jsou pak sčítány. Osoba, která obdržela největší počet hlasů, se stane prezidentem, převýší-li tento počet polovinu všech volitelů; jestliže takovou většinu získají dvě nebo více osob a získají-li tyto osoby rovný počet hlasů, pak Sněmovna reprezentantů okamžitě odevzdáním hlasovacích lístků zvolí jednu z nich prezidentem; nezíská-li nikdo většinu, Sněmovna reprezentantů zvolí prezidenta stejným způsobem z pěti osob, které získaly nejvyšší počet hlasů. Hlasy se však budou při volbě prezidenta odebírat podle států, přičemž členové Sněmovny reprezentantů z každého státu budou mít jeden hlas; dvě třetiny států, zastoupených každý jedním či několika členy Sněmovny, vytvoří kvorum; pro volbu je nezbytná většina všech států. V každém případě osoba, která po volbě prezidenta získá nejvyšší počet hlasů volitelů, stane se viceprezidentem. Ukáže-li se, že dvě nebo více osob získaly rovný počet hlasů, Senát pomocí hlasovacích lístků zvolí z nich viceprezidenta.

Kongres může určit dobu volby volitelů i den, ve který volitelé budou hlasovat; tento den musí být stejný na celém území Spojených států.

Volitelnou na úřad prezidenta může být jen osoba, která získala občanství Spojených států zrozením či měla toto občanství v době přijetí ústavy, dosáhla věku třiceti pěti let a bydlí alespoň čtrnáct let ve Spojených státech.

Bude-li prezident zbaven svého úřadu, zemře-li, odstoupí anebo se stane neschopným k výkonu svých práv a povinností, přechází jeho úřad na viceprezidenta; Kongres má učinit zákonná opatření pro tento případ, kdyby jak prezident, tak viceprezident nemohli pro výše uvedené okolnosti nadále zastávat úřad prezidenta, opatření, které by určilo, který státní funkcionář v tomto případě vykonává prezidentský úřad do té doby, než pominou překážky pro obvyklý výkon prezidentského úřadu nebo než bude zvolen nový prezident.

Prezident dostává ve stanovenou dobu za výkon své funkce náhradu, která se nezvýší ani nesníží během jeho funkčního období; během tohoto období prezident nesmí obdržet jakoukoli jinou peněžní náhradu od Spojených států ani od kteréhokoli státu Unie.

Před převzetím funkce musí prezident složit následující přísahu nebo slavnostní slib: "Slavnostně přísahám (nebo slibuji), že budu čestně vykonávat funkci prezidenta Spojených států a podle svých sil budu zachovávat, střežit a bránit Ústavu Spojených států."

Oddíl 2. Prezident je vrchním velitelem vojska i loďstva Spojených států a rovněž domobrany v jednotlivých státech, pokud tyto vykonávají službu pro celou Unii; prezident může vyžadovat písemná vyjádření od vedoucích úředníků všech sekcí federální správy o všech otázkách týkajících se jejich úřadu; má právo milosti a amnestie v případech provinění proti Spojeným státům s výjimkou velezrady.

Prezident má právo, na doporučení a se souhlasem Senátu, uzavírat mezinárodní smlouvy - souhlas musí vyslovit dvě třetiny přítomných senátorů; na radu a se souhlasem Senátu jmenuje též vyslance, jiné zástupce státu a konzuly, soudce Nejvyššího soudu a všechny ostatní úředníky Spojených států, jejichž jmenování není upraveno jinak a jejichž úřad je zřízen zákonem. Kongres může však zákonem vyhradit právo jmenování takových nižších úředníků podle vhodnosti nejen prezidentovi, ale také soudům nebo vedoucím sekcí.

V době, kdy Senát nezasedá, může prezident sám používat svého jmenovacího práva s tou výhradou, že jeho opatření pozbývají platnosti, nebudou-li na příštím zasedání Senátu schválena.

Oddíl 3. Prezident podává vždy po určité době Kongresu zprávy o stavu Unie a doporučuje mu k uvážení taková opatření, která považuje za nutná a užitečná; za mimořádných okolností svolává obě komory nebo jednu z nich; v případě neshody obou komor o tom, na jak dlouhou dobu se mají samy odročit, odročuje je sám prezident podle svého uvážení; prezident přijímá vyslance a ostatní zástupce cizích států; pečuje o to, aby zákony byly svědomitě plněny; jmenuje všechny úředníky Spojených států.

Oddíl 4. Prezident, viceprezident a všichni úředníci Spojených států musí být zproštěni funkcí, budou-li obžalováni a usvědčeni z velezrady, úplatkářství nebo z jiných těžkých zločinů a trestných činů.

ČLÁNEK III.

Oddíl 1. Moc soudcovská přísluší ve Spojených státech Nejvyššímu soudu a takovým nižším soudům, které zřizuje Kongres. Soudcové Nejvyššího soudu i nižších soudů jsou ustavováni trvale; za svou službu dostávají náhradu, která nesmí být během trvání jejich služby snížena.

Oddíl 2. Moc soudcovská vztahuje se na všechny případy práva a spravedlnosti, spadající pod ustanovení této ústavy, zákonů Spojených států a mezinárodních smluv, ať už existujících, nebo těch, které budou uzavřeny jménem Spojených států; vztahuje se dále na všechny záležitosti vyslanců, jiných zástupců Unie a konzulů - na otázky admirální a námořní jurisdikce; na spory, v nichž jsou jednou stranou Spojené státy; na spory dvou nebo více států; na spory mezi občany různých států Unie; na spory mezi občany téhož státu, kteří si činí nároky na pozemky ležící v různých státech Unie; na spory mezi státem nebo jeho členy a cizími státy nebo jejich občany a poddanými.

Nejvyšší soud je první stolicí ve všech případech týkajících se vyslanců, konzulů nebo jiných zástupců Unie a také tehdy, vystupuje-li stát jako jedna ze stran. Ve všech ostatních zmíněných případech je Nejvyšší soud instancí odvolací, a to jak právně, tak fakticky - s těmi výjimkami a podle takových pravidel, které stanoví Kongres.

Pro všechny přestupky, s výjimkou velezrady, jsou příslušné porotní soudy; soudní řízení probíhá v tom státě, kde k přestupku došlo; nedošlo-li však k přestupku na území některého státu, řízení probíhá v místě nebo místech, které určí zákonem Kongres.

Oddíl 3. Jako velezrada může být kvalifikováno pouze vyvolání války proti Spojeným státům nebo spolčení se s jejich nepřítelem, poskytování mu pomoci a podpory. Nikdo

nebude obviněn z velezrady, pokud tento akt nebude potvrzen dvěma svědky nebo nedojde-li k přiznání dotyčné osoby při veřejném zasedání soudu.

Kongres má právo stanovit trest za velezradu; zbavení občanských práv nebo konfiskace majetku mohou být však provedeny pouze za života obžalovaného.

ČLÁNEK IV.

Oddíl 1. Veřejné akty, dokumenty a soudní rozsudky kteréhokoli státu se v ostatních státech těší plné důvěře a uznání. Kongres může prostřednictvím obecně platných zákonů předepsat způsob, kterým bude přezkoumána původnost a právní síla podobných aktů, dokumentů a rozsudků.

Oddíl 2. Občané kteréhokoli státu se těší všem výsadám a svobodám jako občané ostatních států.

Osoba obžalovaná v kterémkoli státě pro velezradu, trestný čin nebo jiný přestupek, která uprchla a je nalezena v jiném státě, bude na žádost výkonné moci státu, ze kterého prchla, vydána státu, jehož jurisdikci podléhá tento přestupek.

Žádná osoba, vykonávající službu nebo pracující v jednom státě a podle jeho zákonů a uprchnuvší do jiného státu, nemůže být na základě zákona nebo nařízení tohoto státu osvobozena od své služby nebo práce, ale musí být vydána na žádost strany, která má na tuto službu či práci právo.

Oddíl 3. O přijetí nových států do této Unie rozhoduje Kongres, avšak žádný stát nesmí být vytvořen na území státu jiného. Žádný stát nemůže také vzniknout sloučením dvou nebo více států nebo částí několika států, aniž by s tím vyslovily souhlas zákonodárné sbory těchto států a Kongres Unie.

Kongres má právo disponovat územím i jiným majetkem náležejícím Spojeným státům a vydávat v souvislosti s tím všechna potřebná pravidla a opatření; nic v této ústavě nesmí být na újmu jakýmkoli nárokům Spojených států nebo kteréhokoli jednotlivého státu.

Oddíl 4. Spojené státy zaručují každému státu v této Unii státní formu republiky a chrání jej proti nepřátelskému vpádu. Na požádání zákonodárných orgánů nebo také exekutivy (nemohou-li být svolány zákonodárné orgány) jej chrání i proti vnitřní agresi.

ČLÁNEK V.

Dodatky k ústavě mohou navrhnout buď dvě třetiny členů Kongresu, uznají-li to za nutné, nebo sjezd zástupců jednotlivých států, požádají-li o jeho svolání Kongresem dvě třetiny zákonodárných orgánů jednotlivých států. Tyto dodatky mohou se stát platnou součástí této ústavy jen tehdy, jsou-li schváleny třemi čtvrtinami zákonodárných orgánů jednotlivých států, nebo konventy ve třech čtvrtinách jednotlivých států - podle toho, jaký způsob ratifikace navrhne většina členů Kongresu Unie. Přitom žádný dodatek, vydaný do roku 1808, nesmí se týkat prvního a čtvrtého odstavce devátého oddílu prvního článku ústavy; žádný stát dále nemá být ústavním doplňkem bez svého souhlasu zbaven práva na rovné zastoupení v Senátu.

ČLÁNEK VI.

Všechny dluhy a závazky učiněné do přijetí této ústavy budou pro Spojené státy stejně platné za této ústavy jako za konfederace.

Tato ústava, zákony Spojených států vydané na jejím základě, jakož i všechny smlouvy, které jsou nebo budou uzavřeny jménem Spojených států, jsou vrcholným právem země; soudci všech států jsou jimi vázáni, i kdyby se v ústavě či zákonech jiného státu vyskytla protikladná ustanovení.

Senátoři a členové Sněmovny reprezentantů, členové zákonodárných sborů jednotlivých států, jakož i všichni nositelé výkonné i soudní moci jak Spojených států, tak jednotlivých států jsou přísahou nebo slavnostním slibem vázáni dodržovat tuto ústavu, žádné náboženské vyznání se však nesmí vyžadovat jako podmínka k zaujetí funkce či plnění jakékoli společenské povinnosti ve Spojených státech.

ČLÁNEK VII.

Ratifikace konventy devíti států bude postačovat k platnosti této ústavy ve státech, které ji tímto způsobem schválí.

Přijato jednomyslným souhlasem států 17. září 1787 a dvanácti nezávislými státy Spojených států amerických. Na důkaz svědectví připojujeme svá jména.

George Washington,
prezident a zástupce Virginie

New Hampshire - *John Langdon, Nicholas Gllman*

Massachusetts - *Nathaniel Gorham, Rufus King*

Connecticut - *W Sam. Johnson, Roger Sherman*

New York- *Alexander Hamilton*

Newlersey - *Wil. Livingston, David A. Brearley, W Paterson, tona. Dayton*

Pensylvánie - *B. Franklin, Thomas Mifflin, Rob. Morris, Geo. Clymer, Tho. FitzSimons, Jared Ingersoll, James Wilson, Gouv. Morris*

Delaware - *Geo. Read, Gunning Bedford ml., John Dickinson, Richard Bassett, Jaco. Broom*

Maryland - *James McHenry, Daniel of Saint Thomas'Ienifer, Dan. Carroll*

Virginie - *John Blair, Iames Madison ml.*

Severní Karolína - *W. Blount, Rich. Dobbs Spaight, Hu. Willíamson*

Jižní Karolína - *I. Rutledge, Charles Cotesworth Pinckney, Charles Pinckney, Pierce Butler*

Georgie - *William Few, Abr. Baldwin*

DODATKY ÚSTAVY

Články přičleněné a dodatky Ústavy Spojených států amerických byly navrženy Kongresem a ratifikovány zákonodárnými sbory jednotlivých států ve shodě s pátým článkem původní ústavy.

DODATEK I.

Kongres nesmí vydávat zákony zavádějící nějaké náboženství nebo zákony, které by zakazovaly svobodné vyznávání nějakého náboženství; právě tak nesmí vydávat zákony

omezující svobodu slova nebo tisku, právo lidu pokojně se shromažďovat a právo podávat státním orgánům žádosti o nápravu křivd.

DODATEK II.

Dobře organizovaná domobrana je nezbytná v zájmu bezpečnosti svobodného státu; právo lidu držet a nosit zbraně nesmí být proto omezováno.

DODATEK III.

Žádný voják nesmí být v době míru ubytován v žádném domě bez souhlasu jeho vlastníka; to platí i v době války, ledaže by se tak stalo způsobem předepsaným zákonem.

DODATEK IV.

Právo národa na ochranu svobody osobní a domovní, písemností a majetku nesmí být porušováno neoprávněnými prohlídkami a konfiskacemi; nesmí být vydán rovněž žádný příkaz, který by se neopíral o zdůvodněná zjištění, doložená přísahou nebo jiným způsobem potvrzená, a který by neobsahoval přesné určení místa, které má být prohledáno, přesný popis osob, které mají být vzaty do vazby, a věcí, jež mají být zabaveny.

DODATEK V.

Na každého občana, který se má zodpovídat z hrdelního zločinu nebo jiného těžkého zločinu, musí být podána řádná žaloba ze strany velké poroty - výjimkou tu mohou být případy občanů sloužících v činné službě v pozemních nebo námořních ozbrojených silách nebo v domobraně, a to v době války nebo vážného ohrožení veřejné bezpečnosti; nikdo nesmí být dvakrát trestán ohrožením života nebo zdraví pro týž poklesek; nikdo nesmí být nucen svědčit sám proti sobě; nikdo nesmí být zbaven života, svobody nebo majetku bez řádného soudního procesu; soukromý majetek může být vyvlastněn pouze za náhradu.

DODATEK VI.

V každém trestním procesu má obžalovaný právo na rychlé a veřejné přelíčení před nestrannou porotou státu a obvodu, na jejichž území měl být trestný čin spáchán a které jsou podle zákona příslušné. Obžalovaný má právo být informován o příčině a povaze obžaloby a konfrontován se svědky obžaloby. Má též právo dát obeslat prostřednictvím státních orgánů svědky ve svůj prospěch a mít na svou obranu obhájce.

DODATEK VII.

V soudních případech podle obecného práva, přesahuje-li výše pohledávky dvacet dolarů, je zajištěno právo žádat rozhodnutí porotního soudu a žádná skutečnost, již přezkoumaná porotním soudem, nemůže podléhat dalšímu přezkoumání jakýmkoli soudem Spojených států, pokud tak nestanoví obecné právo.

DODATEK VIII.

Nesmí být vyžadovány nadměrné kauce, ukládány nadměrné pokuty nebo kruté a mimořádné tresty.

DODATEK IX.

Výpočet určitých práv ústavou nesmí být vykládán jako popírání nebo zlehčování ostatních práv náležejících lidu.

DODATEK X.

Práva, která ústava výslovně nepřiznává Unii ani je nevylučuje z pravomoci států, náležejí jednotlivým státům nebo lidu. (Prvních deset dodatků nabylo platnosti 15. prosince 1791.)

DODATEK XI.

Soudní moc Spojených států nesmí být vykládána v tom smyslu, že se vztahuje na jakýkoli soudní proces, rozhodovaný podle obecného práva nebo spravedlnosti, započatý nebo vedený občany jednoho státu proti jinému státu nebo občany nebo poddanými cizího státu. (8. ledna 1798)

DODATEK XII.

Volitelé se sejdou v rámci svých států a hlasují hlasovacími lístky o prezidentovi a viceprezidentovi, z nichž alespoň jeden není obyvatelem státu, jehož jsou sami příslušníky; označí na lístku osobu, pro niž hlasují, jako prezidenta, a na jiném lístku osobu pro niž hlasují, jako viceprezidenta; sestaví zvláštní listiny všech osob, které získaly hlasy pro místo viceprezidenta s udáním počtu hlasů, které kandidáti obdrželi; tyto listiny podepíší a ověří a opatřené pečeti je předají do sídla vlády Spojených států k rukám předsedy Senátu; předseda Senátu za přítomnosti Senátu a Sněmovny reprezentantů otevře všechny ověřené listiny a pak jsou sečteny hlasy; osoba, jež obdržela jako kandidát na prezidenta největší počet hlasů, se stane prezidentem, jestliže je tento počet větší než polovina celkového počtu volitelů; nezíská-li nikdo většinu, zvolí prezidenta hned hlasovacími lístky Sněmovna reprezentantů ze tří kandidátů, kteří získali největší počet hlasů. Při této volbě prezidenta se odevzdávají hlasy podle států, a to tak, že představitelé každého státu mají celkem jeden hlas; pro toto hlasování je nezbytná přítomnost jednoho nebo více zástupců ze dvou třetin států, přičemž pro zvolení je třeba souhlas nadpoloviční většiny všech států. Jestliže Sněmovna reprezentantů, přejde-li na ni právo volby, nezvolí prezidenta do nejbližšího 4. března, pak viceprezident zastává úřad prezidenta, jak tomu má být v případě úmrtí prezidenta nebo v případě jiných ústavou stanovených příčin jeho nezpůsobilosti vykonávat svou funkci.

Kandidát na viceprezidenta, který obdrží největší počet hlasů, je zvolen viceprezidentem, jestliže je tento počet větší než polovina celkového počtu volitelů; nezíská-li žádná osoba takovou většinu, zvolí Senát viceprezidenta ze dvou osob, které dostaly největší počet hlasů; pro toto hlasování se vyžaduje přítomnost dvou třetin

celkového počtu senátorů a ke zvolení souhlas nadpoloviční většiny jejich celkového počtu. Kdo není ve smyslu ústavy volitelný na úřad prezidenta, nemůže být zvolen viceprezidentem Spojených států. (25. září 1804)

DODATEK XIII.

Oddíl 1. Ve Spojených státech a na veškerém území, podléhající jejich jurisdikci, je zakázáno otroctví i nevolnictví, pokud nejde o výkon trestu za spáchaný a řádně dokázaný zločin.

Oddíl 2. Kongres podpoří ustanovení tohoto článku příslušným zákonodárstvím. (18. prosince 1865)

DODATEK XIV.

Oddíl 1. Všechny osoby narozené nebo naturalizované ve Spojených státech a podřízené jejich jurisdikci jsou občany Spojených států a státu, jehož jsou obyvateli. Žádný stát nemá právo vydat nebo provádět zákon, který by omezoval svobody nebo výsady občanů Spojených států; žádný stát nemá právo zbavit jakoukoli osobu života, osobní svobody nebo majetku bez řádného soudního procesu; nemá také právo zbavit jakoukoli osobu, podléhající jeho pravomoci, stejné ochrany zákona.

Oddíl 2. Členové Sněmovny reprezentantů musí být rozděleni mezi jednotlivé státy podle počtu jejich obyvatelstva; přitom třeba počítat všechny obyvatele každého státu s výjimkou Indiánů, neplatících daně. Avšak kdyby bylo přece v některém státě odepřeno nebo jakýmkoli způsobem omezeno právo volit některým mužským obyvatelům nad jednadvacet let, občanům Spojených států (nebylo-li jim ovšem odňato pro účast na vzpouře nebo jiný zločin) - a to ať jde o volby volitelů prezidenta a jeho zástupce, volby do Sněmovny reprezentantů nebo volby úředníků a soudců v jednotlivých státech -, musí být zmenšeno zastoupení takového státu ve Sněmovně reprezentantů v té míře, o jakou byl v tomto státě snížen počet oprávněných voličů.

Oddíl 3. Nikdo se nemůže stát senátorem nebo zástupcem v Kongresu, volitelem prezidenta a viceprezidenta, zastávat jakoukoli občanskou nebo vojenskou funkci ve službě Spojených států nebo kteréhokoli státu, jestliže jako člen Kongresu nebo funkcionář Spojených států, jako člen zákonodárského sboru kteréhokoli státu nebo jako výkonný nebo soudní funkcionář kteréhokoli státu složil přísahu, že bude dodržovat ústavu Spojených států, a potom se zúčastnil povstání nebo vzpoury proti této ústavě a pomáhal nebo poskytoval podporu jejím nepřátelům. Kongres však může dvěma třetinami hlasů v každé komoře zrušit takové omezení práv.

Oddíl 4. Závaznost státního dluhu Spojených států, učiněného v souladu se zákonem včetně dluhů v důsledku uhrazení důchodů a odměn za služby vykonané při potlačení povstání nebo vzpoury, je nepopíratelná. Ale ani Spojené státy, ani žádný jednotlivý stát nevezme na sebe závazek k zaplacení dluhů, učiněných k podpoře povstání nebo vzpoury proti Spojeným státům, nebo nebude platit požadovanou náhradu za ztrátu nebo osvobození otroka; všechny takové dluhy, závazky a finanční nároky budou se považovat za nezákonné a neplatné.

Oddíl 5. Kongres má právo provést tento článek přijetím odpovídajících norem. (28. července 1868)

DODATEK XV.

Oddíl 1. Spojené státy ani jakýkoli jednotlivý stát nesmějí popřít ani omezit volební právo žádného občana Spojených států z důvodů rasových, barvy pleti nebo bývalého otroctví.

Oddíl 2. Kongres je zmocněn provést ustanovení tohoto článku v příslušném zákonodárství. (30. března 1870)

DODATEK XVI.

Kongres má právo stanovit a vybírat daně z příjmů z jakéhokoli zdroje, aniž by je rozdělaval mezi jednotlivé státy a bez ohledu na jakékoli sčítání obyvatelstva. (25. února 1913)

DODATEK XVII.

Členy Senátu Spojených států jsou vždy dva senátoři za každý jednotlivý stát; jsou voleni obyvatelstvem příslušného státu, a to na šest let. Každý senátor má jeden hlas. Volitelé v každém státě musí splňovat požadavky kladené na voliče nejpočetnější komory zákonodárského sboru příslušného státu.

Uvolní-li se místa v zastoupení některého státu v Senátě, výkonná moc tohoto státu vydá příkaz k provedení voleb pro obsazení takových volných míst; předpokládá se, že zákonodárský sbor jednotlivého státu může pověřit výkonný orgán státu, aby provedl dočasné jmenování do Senátu až do doby, kdy lid volbami obsadí volná místa způsobem určeným zákonodárným sborem.

Tento článek nesmí být vykládán tak, jako by se týkal volby a funkčního období kteréhokoli senátora, zvoleného do té doby, než tento článek vejde v platnost jako součást ústavy. (31. května 1913)

DODATEK XVIII.

Oddíl 1. Rok po ratifikaci tohoto článku se zakazuje výroba, prodej nebo doprava omamných nápojů, jejich dovoz a vývoz s clem jejich použití na území Spojených států a všech územích podléhajících jejich jurisdikci.

Oddíl 2. Kongres i jednotlivé státy mají jednotné právo provést ustanovení tohoto článku v příslušném zákonodárství.

Oddíl 3. Tento článek bude neplatný, nebude-li ratifikován jako doplněk k ústavě zákonodárskými sbory jednotlivých států, jak to předpokládá ústava, během sedmi let od okamžiku, kdy jej Kongres předložil státům ke schválení. (29. ledna 1919)

DODATEK XIX.

Spojené státy ani jakýkoli jednotlivý stát nesmějí popřít ani omezit volební právo občanů Spojených států z důvodů pohlaví. Kongres provede ustanovení tohoto článku v příslušném zákonodárství. (26. srpna 1920)

DODATEK XX.

Oddíl 1. Funkční období prezidenta a viceprezidenta skončí v poledne 20. ledna a funkční období senátorů a členů Sněmovny reprezentantů skončí v poledne 3. ledna

toho roku, ve kterém by tato funkční období skončila, kdyby tento článek nebyl ratifikován; funkční období jejich nástupců započne tímto okamžikem.

Oddíl 2. Kongres se bude scházet přinejmenším jednou za rok; jeho zasedání započne v poledne 3. ledna, nestanoví-li Kongres zákonem jiný den.

Oddíl 3. Jestliže zvolený prezident zemře před začátkem svého funkčního období, zvolený viceprezident se stane prezidentem. Jestliže prezident nebude zvolen před začátkem funkčního období nebo jestliže zvolený prezident nepřevzme funkci, pak zvolený viceprezident bude vykonávat úřad prezidenta, dokud prezident nepřevzme funkci; Kongres může zákonem rozhodnout, jak se bude postupovat v případě, kdy ani zvolený prezident, ani zvolený viceprezident nepřevzme funkci, a kdo převzme funkci prezidenta nebo jakým způsobem bude zvolen ten, kdo má převzít jeho funkci, a tato osoba bude vykonávat funkci do doby, kdy prezident nebo viceprezident nastoupí do své funkce.

Oddíl 4. Kongres může zákonem řešit ten případ, kdy zemře jedna z osob, z nichž Sněmovna reprezentantů může zvolit prezidenta, přejde-li na ni toto právo, a případ, kdy zemře jedna z osob, z nichž může Senát zvolit viceprezidenta, přejde-li na Senát toto právo.

Oddíl 5. Oddíly 1 a 2 vejdu v platnost 15. října následujícího po ratifikaci tohoto článku. *Oddíl 6.* Tento článek nevstoupí v platnost, nebude-li ratifikován jako dodatek k ústavě shromážděními zástupců jednotlivých států v souladu s ustanoveními ústavy během sedmi let od okamžiku, kdy jej Kongres předloží státům k ratifikaci. (6. února 1933)

DODATEK XXI.

Oddíl 1. XVIII. dodatek k Ústavě Spojených států se tímto ruší.

Oddíl 2. Převoz nebo dovoz alkoholických nápojů do kteréhokoli státu nebo na kterékoli území Spojených států s účelem jejich spotřeby se tímto zakazuje, odporuje-li zákonům těchto států.

Oddíl 3. Tento článek se nestane účinným, nebude-li ratifikován jako dodatek k ústavě legislaturami jednotlivých států v souladu s ústavou do sedmi let ode dne, kdy jej Kongres předloží státům k ratifikaci. (5. prosince 1933)

DODATEK XXII.

Oddíl 1. Nikdo nemůže být zvolen prezidentem více než dvakrát a žádná osoba, která o byla prezidentem nebo vykonávala jeho funkce déle než dva roky z údobí, na něž byla prezidentem zvolena jiná osoba, nemůže být zvolena prezidentem více než jednou. Toto ustanovení se nevztahuje na osobu vykonávající funkce prezidenta od doby, kdy toto ustanovení bylo navrženo Kongresem, a nemůže zabránit osobě, která zaujímá nebo vykonává funkci prezidenta v okamžiku, kdy vstoupí v platnost toto ustanovení, zachovat si tuto funkci i po zbytek doby, během níž ji měla vykonávat.

Oddíl 2. Tento článek nevstoupí v platnost, nebude-li ratifikován jako dodatek k ústavě zákonodárnými sbory tří čtvrtin států během sedmi let ode dne, kdy bude Kongresem předán státům. (27. února 1951)

DODATEK XXIII.

Oddíl 1. Okrsek, který je sídlem vlády Spojených států, určuje způsobem, který stanoví Kongres, volitele prezidenta a viceprezidenta v počtu, který se rovná úhrnu senátorů a poslanců, na který by měl nárok, kdyby byl státem. Nesmí však převýšit počet volitelů státu s nejmenším počtem obyvatel. Tito volitelé se připojují k těm, kteří jsou určeni státy a jsou pro účel volby prezidenta a viceprezidenta pokládáni za volitele určené státem; scházejí se v okrsku k úkonům podle Dvacátého dodatku.

Oddíl2. Kongres je zmocněn učinit zákonodárná opatření k provedení tohoto dodatku. (29. března 1961)

DODATEK XXIV.

Oddíl 1. Volební právo občanů Spojených států nesmí být popíráno nebo zkracováno Spojenými státy nebo kterýmkoli státem z důvodu nezaplacení jakékoli volební daně nebo jiné daně.

Oddíl2. Kongres je oprávněn učinit zákonodárná opatření k provedení tohoto dodatku. (23. ledna 1964)

DODATEK XXV.

Oddíl 1. V případě zbavení prezidenta úřadu nebo v případě jeho smrti nebo rezignace stane se prezidentem viceprezident.

Oddíl 2. Kdykoli nastane uvolnění úřadu viceprezidenta, jmenuje prezident viceprezidenta, který se ujme úřadu, ihned po schválení většinou hlasů obou komor Kongresu.

Oddíl 3. Kdykoli prezident postoupí prozatímnímu předsedovi Senátu a předsedovi Sněmovny reprezentantů písemné prohlášení, že není způsobilý vykonávat pravomoci a povinnosti svého úřadu, a dokud jim nepředá písemné prohlášení o opaku, vykonává takové pravomoci a povinnosti viceprezident jako úřadující prezident.

Oddíl 4. Kdykoli viceprezident a buď většina vedoucích sekcí exekutivy, nebo jiného takového útvaru, který může Kongres zákonem zřídit, postoupí prozatímnímu předsedovi Senátu a předsedovi Sněmovny reprezentantů písemné prohlášení, že prezident není způsobilý vykonávat pravomoci a povinnosti svého úřadu, ujme se pravomocí a povinností úřadu viceprezident jako úřadující prezident.

Posléze když prezident předá dočasnému předsedovi Senátu a předsedovi Sněmovny reprezentantů písemné prohlášení, že nezpůsobilost pominula, ujme se prezident opět pravomocí a povinností svého úřadu, pokud viceprezident a většina buď vedoucích sekcí exekutivy, nebo jiného takového útvaru, který může Kongres zákonem zřídit, nepředá do čtyř dnů prozatímnímu předsedovi Senátu a předsedovi Sněmovny reprezentantů písemné prohlášení, že prezident není způsobilý vykonávat pravomoci a povinnosti svého úřadu. V tomto případě rozhodne spornou otázku Kongres v zasedání, které se - jestliže Kongres nezasedá - za tímto účelem sejde do čtyřiceti osmi hodin. Pokud Kongres během jednadvaceti dnů po přijetí uvedeného písemného prohlášení nebo - jestliže Kongres nezasedá - během jednadvaceti dnů po jeho svolání rozhodne dvoutřetinovou většinou v obou komorách, že prezident je nezpůsobilý vykonávat pravomoci a povinnosti svého úřadu, pokračuje viceprezident v jejich vykonávání jako úřadující prezident. Nestane-li se tak, ujme se opět prezident pravomocí a povinností svého úřadu. (10. února 1967)

DODATEK XXVI.

Oddíl 1. Spojené státy ani kterýkoli jednotlivý stát nesmějí omezit volební právo občanů Spojených států starších osmnácti let z důvodů věku.

Oddíl 2. Kongres je zmocněn provést ustanovení tohoto článku v příslušném zákonodárství. (30. června 1971)

